

دستنامه جامع تاب آوری در کودکان

(ویراست دوم)

مؤلفان

سام گنتلین، رابرت بی، بروکس

مترجمان

حسن صادقی

حمیده ایری

سوسن سالاری

مریم ششمیری

عنوان و نام پدیدآور	: دستنامه جامع تاب‌آوری در کودکان/ مولفان سام گلدستاین، رابرت بی. بروکس؛ مترجمان حسن صادقی...[و دیگران].
مشخصات نشر	: تهران: موسسه فرهنگ و هنر هدایت میزان، انتشارات فهم، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۵۲۴ ص:، مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-600-7913-13-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: عنوان اصلی: Handbook of resilience in children, 2nd ed, 2012.
یادداشت	: مترجمان حسن صادقی، حمیده ابرق، سوسن سالاری، مریم شهرک.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: انعطاف‌پذیری در کودکان
موضوع	: Resilience (Personality trait) in children
شناسه افزوده	: گلدستاین، سام، ۱۹۵۲ - م.، ویراستار
شناسه افزوده	: Goldstein, Sam
شناسه افزوده	: بروکس، رابرت بی.، ۱۹۴۲ - م.
شناسه افزوده	: Brooks, Robert B.
شناسه افزوده	: صادقی، حسن، ۱۳۶۶ - ، مترجم
رده بندی کنگر	: ۷۲۲BF الف/۱۳۹۷۸۳ ۵۵
رده بندی دیوبی	: ۱۵۵/۴۱۸۲۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۹۰

◀ عنوان: دستنامه جامع تاب‌آوری در کودکان

◀ مؤلفان: سام گلدستاین، رابرت بی، بروکس

◀ مترجمان: حسن صادقی و همکاران

◀ ناشر: انتشارات فهم

◀ نوبت چاپ: چاپ اول

◀ سال انتشار: ۱۳۹۷

◀ تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

◀ شابک: ۰-۱۳-۷۹۱۳-۶۰۰-۹۷۸

◀ قیمت: ۴۸۰۰۰۰ ریال

◀ نشانی: تهران، ضلع شرقی میدان سما، انتشارات فهم تلفن: ۶۶۰۸۵۲۹۲

▶ حق چاپ محفوظ و در اختیار انتشارات می باشد ◀

۱۹۲۹۹۴۱

۱۷، ۱۲، ۱۳

فهرست مطالب

فصل ۱..... ۲۱

چرا تاب‌آوری را مطالعه می‌کنیم..... ۲۱

اشاره خطر..... ۲۵

به سوی تعریف روانشناسی بالینی تاب‌آوری..... ۲۷

سنتز یک مدل..... ۳۱

منابع..... ۳۲

..... ۳۷

فصل ۲..... ۳۷

بازبینی مفهوم تاب‌آوری..... ۳۷

هاوارد بی. کاپلان..... ۳۷

شناخت درست یا نادرست از تاب‌آوری..... ۳۷

فرایندهای تاب‌آوری و خودارجایی..... ۴۴

به سوی چارچوب یکپارچه تشریحی..... ۴۹

نتیجه‌گیری..... ۵۲

منابع..... ۵۳

۵۷.....

۵۷..... فصل ۳.....

۵۷..... تاب‌آوری در مبادلات ژن - محیط.....

۵۸..... تفاوت‌های فردی و تاب‌آوری.....

۵۸..... خلق و خو (مزاج) و شخصیت.....

۶۲..... فاکتورهای شناختی.....

۶۴..... تاب‌آوری به عنوان فرایند تبادلات ژن - محیط.....

۶۴..... تبادل ژن - محیط.....

۶۷..... همبستگی ژن - محیط.....

۶۹..... توضیحات آمار.....

۶۹..... تاب‌آوری، یک فرایند پستی است.....

۶۹..... عامل خطر شما - فاکتورهای پستی است.....

۷۰..... محیط ذهن.....

۷۳..... منابع.....

۷۸.....

۷۹.....

۷۹..... فصل ۴.....

۷۹..... تاب‌آوری رابطه‌ای در دختران.....

۷۹..... جودیت، وی، جردن.....

۸۲..... جنسیت.....

۸۵..... تاب‌آوری رابطه‌ای.....

۸۷..... تقابل.....

۸۹..... خجالت.....

۸۹..... ایجاد تاب‌آوری رابطه‌ای در دختران و زنان.....

۹۱..... جرات در ارتباط.....

۹۴..... منابع.....

۹۸.....

۹۹.....

فصل ۵..... ۹۹

از مطالعات طولی گسترده درباره تاب‌آوری چه می‌آموزیم؟..... ۹۹

۹۹	امی ای. ورنر
۱۰۰	مطالعات طولی گسترده
۱۰۰	مطالعات آمریکا
۱۰۲	مطالعات انگلستان
۱۰۳	مطالعات نیوزیلند
۱۰۳	مطالعات استرالیا
۱۰۳	مطالعات دانمارک
۱۰۳	مطالعات سوئد
۱۰۴	مطالعات مجارستان
۱۰۶	اهمیت توان اولیه رشدی و حمایت
۱۰۷	تغییر تعادل در میان آسیب‌پذیری و تاب‌آوری
۱۰۷	مکانیزم‌های حمایت روانی: مقابله با گذشت زمان
۱۰۹	تفاوت‌های جنسیتی
۱۰۹	جنبه‌های بیولوژیکی تاب‌آوری
۱۱۰	سلامت
۱۱۰	حساسیت بیولوژیکی به زمینه
۱۱۱	تعامل زن - محیط
۱۱۳	تاب‌آوری در زمینه بین فرهنگی
۱۱۴	مطالعات ارزیابی اثربخشی برنامه‌های افزایش تاب‌آوری
۱۱۵	نتیجه‌گیری‌ها
۱۱۵	منابع

..... ۱۱۹

فصل ۶..... ۱۱۹

تاب‌آوری در کودکان مورد آزار قرار گرفته..... ۱۱۹

۱۱۹	شادی هوشیار، اندرا گلد و ملیسا دی ورایس
۱۲۱	چارچوب و سازماندهی فصل
۱۲۲	ساختارهای کلیدی و انتقال دهنده‌های عصبی درگیر در واکنش‌های تنشی
۱۲۹	عواملی که تأثیر تنش اولیه را اصلاح می‌کند: تحقیقات پاراکلینیکی
۱۳۱	شباهت‌ها در روابط عصبی بیولوژیکی تنش و اختلال اضطراب پس از سانحه در بزرگسالان (PTSD)
۱۳۳	عوامل رشدی

عواملی که تأثیر تنش اولیه را اصلاح می‌کنند: تحقیقات بالینی	۱۳۵
مفاهیم بالینی	۱۳۵
جهت‌گیری‌های آینده و نکات قابل توجه	۱۳۷
منابع	۱۳۷

	۱۴۵
--	-----

فصل ۷..... ۱۴۵

تاب‌آوری و اختلالات مخرب دوران کودکی..... ۱۴۵

سم‌گلدست و رید رد ریدر	۱۴۵
مقدمه	۱۴۵
بررسی	۱۴۷
بررسی تشخیص	۱۴۹
اختلال بیش‌فعالی-کاستی توجه (ADHD)	۱۴۹
اختلال دفاع نافرمانی / اختلال انک (ODD, CD)	۱۵۰
اختلالات مخرب و برهم‌زننده رفتار دوران کودکی (DBD) و بزهکاری	۱۵۱
دوره رشدی	۱۵۲
اختلال بیش‌فعالی-کاستی توجه (ADHD)	۱۵۲
اختلال دفاعی نافرمانی (ODD) و اختلال سلوک (CD)	۱۵۵
شیوع	۱۵۵
بروز توأم اختلال با سایر موارد	۱۵۷
بیولوژیکی	۱۶۰
عوامل روانشناختی و روانی-اجتماعی	۱۶۱
ایا برخی جوانان مبتلا به DBD ناب‌آورتر از سایرین هستند؟	۱۶۲
افزایش و ارتقاء تاب‌آوری در جوانان مبتلا به DBD: توجیه‌هایی برای روش بالینی	۱۶۲
خلاصه	۱۶۳
منابع	۱۶۴

	۱۷۱
--	-----

فصل ۸..... ۱۷۱

از درماندگی تا خوش‌بینی نقش تاب‌آوری در پیشگیری و درمان افسردگی در جوانان..... ۱۷۱

کازن ری ویچ، جان ای، گیلهام، تارا ام، چپلین و مارتین ای. پی. سلیممن	۱۷۱
افسردگی در کودکان و نوجوانان	۱۷۱

۱۷۳	مدل‌های شناختی-رفتاری گسترش افسردگی
۱۷۵	درمان‌های شناختی-رفتاری برای افسردگی در کودکان و نوجوانان
۱۷۶	پیشگیری شناختی-رفتاری افسردگی
۱۸۲	یافته‌های برنامه تاب‌آوری بن
۱۸۳	شرکت والدین در آموزش تاب‌آوری
۱۸۵	بحث و گفتگو، محدودیت‌ها و جهت‌دهی‌های آینده
۱۸۵	ایجاد و اجرای مداخله‌های قوی‌تر
۱۸۵	مداخلات کلی در مقابل مداخلات هدف
۱۸۶	منابع

۱۹۱

فصل ۹..... ۱۹۱

تاب‌آوری و اختلال خود-کنترل..... ۱۹۱

۱۹۱	وای چن و اریک تایلر
۱۹۱	مقدمه - مفهوم خود-کنترلی در ADHD
۱۹۲	مشکلات اصلی در ADHD
۱۹۳	روابط عصب روانشناختی ADHD
۱۹۸	پیامدهای طبیعی بیش‌فعالی و ADHD
۱۹۸	مدارک و شواهد حاصل از نمونه‌های اجتماعی افراد مبتلا به بیش‌فعالی
۱۹۹	شواهد و نشانه‌های حاصل از نمونه‌های مبتلا به ADHD
۲۰۳	خلاصه
۲۰۴	پیش‌بینی کننده های تاب‌آوری و پیامد ناسازگار در ADHD
	مسیرهای رشدی و تاب‌آوری، تأثیرات و پیش‌بین‌های فرونشاندنی و دوره‌های تاب‌آوری بهنجار سازی عملکرد برای
۲۰۹	مقاومت‌کنندگان
۲۱۱	تأثیر ژنتیکی: نقش تعامل محیط و ژن
۲۱۳	تاب‌آوری، درمان‌ها و درس‌های آموخته شده از MTA
۲۱۴	نشانه‌های ADHD
۲۱۴	نشانه‌های غیر ADHD
۲۱۵	تعديل‌کننده‌ها
۲۱۷	تاب‌آوری، درمان محرک و سوء مصرف متعاقب مواد
۲۱۸	نتیجه‌گیری
۲۱۸	منابع

۲۲۲

۲۲۲ مقیاس‌های تاب‌آوری برای کودکان و نوجوان ساختارها، تحقیقات و کاربردهای بالینی

۲۲۲	ساندرا پرینس-ایمبری
۲۲۵	تاب‌آوری و حس تسلط
۲۲۶	تاب‌آوری و حس ارتباط
۲۲۶	روابط به عنوان واسطه‌ها
۲۲۶	مکانیزم‌های درونی وابستگی و ارتباط
۲۲۷	تاب‌آوری و واکنش‌پذیری هیجانی
۲۲۸	مقیاس‌های تاب‌آوری برای کودکان و نوجوانان (RSCA)
۲۲۸	مقیاس‌های حس تسلط
۲۲۹	مقیاس‌های حس ارتباط
۲۲۹	مقیاس‌های واکنش‌پذیری هیجانی
۲۲۹	نمایه‌های تاب‌آوری فردی
۲۳۰	شاخص‌های آسیب‌پذیری و تاب‌آوری
۲۳۰	شاخص منبع
۲۳۰	شاخص آسیب‌پذیری
۲۳۰	پایایی مقیاس‌ها
۲۳۱	آزمایش - آزمایش مجدد پایایی
۲۳۱	همسانی و سازگاری رشدی سازه‌ها
۲۳۲	اعتبار مقیاس‌ها
۲۳۲	عوامل حمایتی: خودانگاره یا خودپنداره
۲۳۲	عامل حمایتی: وابستگی به والدین
۲۳۳	آسیب‌پذیری، واکنش‌پذیری هیجانی و معیارهای تأثیر منفی و رفتار
۲۳۴	تاب‌آوری فردی، قلدری و قربانی شدن
۲۳۴	تاب‌آوری فردی و رفتار محافظه‌آمیز
۲۳۵	شواهد و مذاکره تفاوت‌های گروه معیار
۲۳۵	نمایه‌های تاب‌آوری فردی
۲۳۶	نمایه‌های تاب‌آوری گروه‌های نوجوان مبتلا به اختلال بالینی
۲۳۷	غربال‌گری (گزینش) پیشگیری یا استفاده از نمرات شاخص RSCA
۲۳۸	یک بررسی موردی بالینی
۲۴۱	نتیجه‌گیری
۲۴۱	منابع

فصل ۱۱ ۲۴۶

تاب‌آوری و رشد مثبت جوانان مدل سیستم‌های رشدی ارتباطی ۲۴۶

۲۴۶	ریچارد ام. لرنر و همکاران
۲۴۸	زمینه در حال توسعه مفهوم رشد
۲۵۱	رویه‌های کلیدی چشم‌انداز PYD
۲۵۲	نقش خودگردانی در تاب‌آوری
۲۵۳	خودگردانی ارگانیک و ارادی
۲۵۷	مشکلات موجود در بررسی تاب‌آوری در حیطه زندگی
۲۶۰	نتیجه‌گیری‌ها و توصیه‌ها جهت کاربرد
۲۶۱	منابع

فصل ۱۲: سنجش تاب‌آوری در کودکان در نظریه تا عمل ۲۶۵

۲۶۵	مقدمه
۲۶۶	تاب‌آوری: مسائل مرتبط با سنجش
۲۶۶	تعریف مفهوم تاب‌آوری: است
۲۶۷	مشکلات سنجش تاب‌آوری
۲۶۸	چطور می‌توان یک تست تاب‌آوری طراحی کرد؟
۲۷۱	اهمیت ویژگی‌های روانسنجی
۲۷۱	چرا روایی اهمیت دارد؟
۲۷۴	پایایی باید چقدر باشد؟
۲۷۴	چرا روایی اهمیت دارد؟
۲۷۵	ابزارهای سنجش متغیرهای مربوط به تاب‌آوری
۲۷۵	پرسشنامه سنین و مراحل اجتماعی-هیجانی
۲۷۶	مقیاس درجه بندی رفتاری و هیجانی
۲۷۷	سنجش ابتدای کودکی دوروکس
۲۷۸	سنجش ابتدای کودکی برای نوزادان و نوپاگان دوروکس
۲۷۹	سنجش ابتدای کودکی دوروکس - فرم بالینی
۲۸۰	سنجش نقاط قوت دانش آموزان دوروکس
۲۸۶	سنجش نقاط قوت دانش آموزان دوروکس - ویرایش کام دوم
۲۸۲	سنجش نقاط قوت دانش آموزان دوروکس - مینی
۲۸۲	مقیاس سلسله مراتبی بازی تعاملی پن با همسالان
۲۸۳	مقیاس درجه بندی رفتاری و هیجانی پیش دبستانی
۲۸۴	مقیاس‌های تاب‌آوری برای کودکان و نوجوانان
۲۸۵	نتیجه‌گیری
۲۸۶	منابع

فصل ۱۳: سنجش مهارت‌های اجتماعی-هیجانی مربوط به تاب‌آوری ۲۸۹

۲۸۹	رشد مثبت در دوره نوجوانی
۲۹۱	عوامل خطرزا، عوامل محافظتی، و تاب‌آوری
۲۹۲	یادگیری اجتماعی-هیجانی

۲۹۳	از نظریه تا عمل
۲۹۳	نوزادان و نوباوگان
۲۹۴	کودکان پیش دبستانی
۲۹۴	کودکان دبستانی
۲۹۶	سیستم جامع DESSA برای کودکان ۵ تا ۱۴ ساله
۲۹۷	مرحله اول: غربالگری جهانی و سنجش انتخابی
۲۹۷	Tier ۲: نظارت پیوسته بر پیشرفت
۲۹۸	مرحله ۴: مستندسازی نتایج و آماده شدن برای سال تحصیلی بعد
۲۹۸	استفاده از DESSA در Tier ۳
۲۹۸	بخت‌های فعلی
۳۰۱	نتیجه‌گیری
۳۰۲	منابع

فصل ۱۴: چارچوب تاب‌آوری در درمان ترومای شدید کودکی

۳۰۵	تاب‌آوری در مقابل ترومای شدید کودکی
۳۰۶	کودکان تاب آور در مقابل بحایع و تهدیدهای شدید اخیر
۳۰۷	کودکان سرباز در اوکراین
۳۰۸	ریچارد اکتا: تحول و تاب‌آوری در کودکان، ایفا سرباز
۳۰۸	ترومای ویرانگر جنگ
۳۰۹	نقاط عطف
۳۱۰	چارچوب تاب‌آوری برای درمان ترومای شدید کودکی: مؤلفه‌های کلیدی
۳۱۰	نفس حیاتی نگرش‌ها
۳۱۱	نیروهای خود-شفابخش قوی در کودکان
۳۱۱	تاب‌آوری و قدرت شفابخش خانواده
۳۱۲	نقاط قوت موجود در جامعه
۳۱۳	امید، یک مؤلفه شفابخش
۳۱۴	یک مثال بالینی از خانواده تالیفرو: چارچوب تاب‌آوری
۳۱۵	ایجاد یک رابطه درمانی همراه با امنیت برای کاهش تدریجی فشار تروما
۳۱۶	تقویت و احترام به روایت خانوادگی
۳۱۷	تسهیل قدرت شفابخش اجتماع
۳۱۹	حمایت از فعالیت‌های عادی
۳۱۹	ایجاد پناهگاهی برای البام
۳۲۰	ارزسمند دانستن نقاط قوت کودکان و خانواده‌ها
۳۲۱	ارزیابی درمان با استفاده از شیب دوز-پاسخگویی
۳۲۱	ایزابل: تحول و التیام در مرحله ابتدایی
۳۲۲	بازگشت به مدرسه
۳۲۲	فرایند التیام آغاز می‌شود
۳۲۲	التیام زرف‌تر می‌شود
۳۲۳	یک تحول شکفت انگیز
۳۲۳	شجاعتی تحسین برانگیز
۳۲۵	خلاصه
۳۲۵	منابع

فصل ۱۵: تاب‌آوری در کودکان مبتلا به ناتوانی‌های یادگیری ۳۲۹

۳۳۰	ناتوانی‌های یادگیری و عوامل خطرزا.....
۳۳۰	ناتوانی‌های یادگیری و شکست در مدرسه.....
۳۳۳	بازخورد منفی معلمان و هم‌کلاسی‌ها.....
۳۳۵	نوع و شدت ناتوانی‌های یادگیری.....
۳۳۶	حمایت اجتماعی.....
۳۳۷	جنسیت.....
۳۳۸	راهبردهایی برای تقویت تاب‌آوری.....
۳۳۸	بهبود خود پنداره و پذیرش.....
۳۴۱	نقش بزرگسالان حامی.....
۳۴۲	ارائه خدمات جامع مدرسه محور.....
۳۴۴	مناسب‌ترین سطح را انتخاب کنید.....
۳۴۵	موفقیت‌های کودک در حوزه‌های غیرتحصیلی را تشویق کنید.....
۳۴۷	موفقیت‌ها کودک در حوزه‌های تحصیلی را تشویق کنید.....
۳۵۰	منابع.....

فصل ۱۶: بهبود عدالت تحصیلی در جوانان محروم: نقش تاب‌آوری و یادگیری اجتماعی-هیجانی ۳۵۵

۳۵۵	جیمی اسکالانت، مربی لاتین.....
۳۵۷	مفهوم سازی تاب‌آوری.....
۳۵۷	تاب‌آوری به عنوان فرایندهای حافظه.....
۳۵۸	تاب‌آوری به عنوان تعامل میان حفاظت و خطر.....
۳۵۹	تاب‌آوری به عنوان یک مکان یابی مفهومی.....
۳۶۰	فرهنگ و تاب‌آوری.....
۳۶۱	سکال ۲۰۱ مفهوم‌سازی مکان‌یاب تاب‌آوری.....
۳۶۱	چالش‌های باقی مانده مفهومی.....
۳۶۲	طراحی مداخله برای بهبود دستاوردهای موفقیت تحصیلی.....
۳۶۲	موشموک اجتماعی و هیجانی.....
۳۶۳	SI: I، بیش‌بینی کننده "تاب‌آوری".....
۳۶۴	سکال ۲۰۲ مدل نظری بنیاد اجتماعی-هیجانی (SI: I) به عنوان یک معیار تمیز کننده تاب‌آوری.....
۳۶۵	روابط دانش آموزان با معلمان.....
۳۶۶	سکال ۲۰۳ تأثیرات متقابل در مدارس پرخطر.....
۳۶۸	انتظارات تحصیلی نابین.....
۳۶۹	روابط دانش آموز با اجتماع.....
۳۶۹	ناپایداری اکولوژیکی.....
۳۷۲	انفصال مدرسه از اجتماع.....
۳۷۶	اجرای مدل تاب‌آوری تحصیلی.....
۳۷۶	منابع.....

فصل ۱۷: تقویت تاب‌آوری از طریق پیشگیری از خشونت و زورگویی در مدارس ۳۸۱

۳۸۱	تاب‌آوری و پیشگیری اولیه.....
۳۸۲	اهمیت برنامه‌های پیشگیری در مدارس.....
۳۸۶	مکانیسم‌هایی برای برنامه‌های پیشگیری.....
۳۸۸	مرووری بر برنامه‌های جهانی پیشگیری.....

۳۸۸	مسابقه رفتار خوب
۳۸۹	مواد
۳۹۰	برنامه پیشگیری از زورگویی الویوس
۳۹۰	مواد
۳۹۱	برنامه ارتقای راهبردهای تفکر جایگزین
۳۹۱	مواد
۳۹۲	برنامه صلح جویان
۳۹۲	مواد
۳۹۲	پروژه مصلحان
۳۹۳	مواد
۳۹۳	برنامه حل خلاقانه تعارض
۳۹۳	مواد
۳۹۴	پاسخدهی به شایعاتی صحیح‌آمیز و مثبت
۳۹۴	مواد
۳۹۴	گام دوم
۳۹۵	مواد
۳۹۵	نتیجه‌گیری
۳۹۷	منابع

فصل ۱۸: مراقبت از مراقب: تقویت تاب‌آوری در معلمان ۴۰۳

۴۰۵	استرسورهای متداول و منحصر به فرد معلمان
۴۰۶	تأثیر استرسورها بر معلمان
۴۰۷	چطور استرس بر توانایی بزرگسالان برای مراقبت و تفرش به کودکان تأثیر می‌گذارد
۴۱۰	برنامه‌های بهبود تاب‌آوری بزرگسالان
۴۱۱	رویکرد دوروکس نسبت به تقویت تاب‌آوری در بزرگسالان
۴۱۳	نتیجه‌گیری
۴۱۳	منابع

فصل ۱۹: تقویت تاب‌آوری در کلاس درس ۴۱۷

۴۱۹	شرایط تقویت‌کننده تاب‌آوری در کلاس
۴۲۱	استفاده از تحقیقات تاب‌آوری در فعالیتهای کلاسی
۴۲۴	برنامه ریزی برای اصلاح کلاس درس
۴۲۷	اجرای فعالیتهای اصلاح شده و ارزیابی تأثیر آنها
۴۲۸	گام‌های بعدی
۴۳۰	منابع

فصل ۲۰: مهارت‌های اجتماعی، هیجانی و مدنی: اصلاح جوی مدرسه و تقویت تاب‌آوری ۴۳۱

۴۳۳	جو مدرسه: پژوهش، سیاست و شیوه‌های اجرا
۴۳۶	روندهای اجرا
۴۳۶	ابزارها و سیستم‌های بهبود فعلی برای سنجش جو مدرسه: پرورش و حمایت از ذهنیت تاب‌آوری
۴۳۹	نقشه راه بهبود جو مدرسه
۴۴۴	نتیجه‌گیری

فصل ۲۱: سازگاری مثبت، تاب‌آوری و چارچوب‌داری‌های رشدی..... ۴۴۵

۴۴۶	تسهیل‌کنندگان رشد مثبت
۴۴۶	چارچوب‌داری‌های رشدی
۴۴۹	ارتباط‌داری‌های رشدی با پیامدهای رشد
۴۵۱	داری‌های رشدی و سازه‌های تاب‌آوری
۴۵۲	پیشرفت، فراتر از رشد مثبت
۴۵۳	تفاوت شاخص‌های داری‌های رشدی و پیشرفت
۴۵۴	شاخص‌های پیشرفت در نوجوانان
۴۵۶	تقویت رشد مثبت: جوامعی که به رشد اهمیت می‌دهند
۴۵۹	سازگاری مثبت، تاب‌آوری، و چارچوب‌داری‌های رشدی
۴۶۰	نتیجه‌گیری
۴۶۰	منابع

فصل ۲۲: قد و فن در تاب‌آوری..... ۴۶۵

۴۶۵	تاب‌آوری چیست؟
۴۶۶	آیا والدین در پرورش تاب‌آوری در کودکان واقعا نقش مهمی به عهده دارند؟
۴۶۸	ویژگی‌های ذهنیت تاب‌آور
۴۸۴	خلاصه فصل
۴۸۴	منابع

فصل ۲۳: تقویت تاب‌آوری در همه کودکان: یک رویکرد مبتنی بر سلامت عمومی..... ۴۸۷

۴۸۷	مفاهیم تاب‌آوری
۴۸۸	بحران
۴۸۸	منابع
۴۸۹	رویکرد مبتنی بر سلامت عمومی
۴۸۹	برنامه‌های تقویت سلامت روان
۴۸۹	برنامه‌های پیشگیری عمومی
۴۹۰	برنامه‌های انتخابی
۴۹۱	برنامه‌های مشخص
۴۹۱	چارچوب تقویت تاب‌آوری در همه کودکان
۴۹۳	منابع ایجاد شده در حوزه کودک
۴۹۳	برنامه‌های عمومی پیشگیری و تقویت سلامت روان
۴۹۴	برنامه‌های انتخابی
۴۹۴	برنامه‌های مشخص
۴۹۵	منابع ایجاد شده در حوزه خانواده
۴۹۵	برنامه‌های عمومی پیشگیری و تقویت سلامت روان عمومی
۴۹۶	برنامه‌های انتخابی
۴۹۷	برنامه‌های مشخص
۴۹۸	منابع ایجاد شده در حوزه اجتماعی-سازمانی
۴۹۸	برنامه‌های عمومی پیشگیری و تقویت سلامت روانی عمومی
۵۰۰	برنامه‌های انتخابی
۵۰۱	برنامه‌های مشخص
۵۰۱	ایجاد منابع در حوزه‌ها و سطوح مختلف

۵۰۳	تبدیل کردن علم به عمل
۵۰۳	نیازسنجی
۵۰۶	اجرا و ارزیابی
۵۰۷	نتیجه‌گیری
۵۰۸	منابع

فصل ۲۴: تقویت فرایند تاب‌آوری از طریق تفکر کارآمد ۵۱۵

۵۱۷	حل مسئله و تاب‌آوری
۵۱۸	مهارت‌های حل مساله که تاب‌آوری را تقویت می‌کنند
۵۲۱	جفت کلمات ICPS
۵۲۳	اثر بخشی ICPS بر کودکان سازگار و دارای رفتارهای پرخطر
۵۲۸	کاربرد ICPS: از کودکان دارای رفتارهای پرخطر گرفته تا کاربردهای بالینی
۵۳۵	تعمیم‌دهی
۵۳۶	موقعیت‌های حمایتی
۵۳۷	میزان آموزش
۵۳۷	سندروم آسیب‌کر
۵۳۸	داستان بیلی
۵۳۹	ملاحظات کیفیت اثر ICPS
۵۴۰	خلاصه فصل
۵۴۰	منابع

پیش‌گفتار مؤلفین

وقتی ۵ ساله بود شاهد غرق شدن برادرش بود. در سال ۱۹۸۰ میلادی، بیماری آب‌سیاه دنیایش را تیره‌وتار کرد. خانواده‌اش به قدری فقیر بودند که نتوانستند هزینه‌های درمان را بپردازند و غایت، نابینا شد. در نوجوانی والدینش را از دست داد و در نهایت، از یک موسسه نگهداری از نابینایان سردرآورد. ابتدا، تباری آفریقایی-آمریکایی داشت از انجام بسیاری از فعالیت‌ها، از جمله موسیقی، محروم بود. با توجه به این، شاید، اندرت کسی پیش‌بینی می‌کرد که او به ستاره‌ای در دنیای موسیقی تبدیل شود.

نام این مرد ری چارلز است. داستان زندگی او، مانند بسیاری از افرادی که با مشکلات هیجانی، جسمانی و محیطی شدیدی روبرو شده‌اند نشان می‌دهد که گاهی افراد می‌توانند سخت‌ترین شرایط را تاب آورند. اما بسیاری از کسانی که با همین مشکلات مواجه شده و می‌کوشند موفقیت را کاملاً به زندگی بازگسالی خود انتقال دهند، اغلب به فقر، ناامیدی و مشکلات روانی دچار می‌شوند.

مقایسه کسانی که بر موانع بی‌شماری در زندگی‌شان غلبه می‌کنند چند سؤال را به خاطر می‌آورد: نجات‌یافتگان دقیقاً چه می‌کنند که آن‌ها را به موفقیت می‌رساند؟ آن‌ها چگونه فکر می‌کنند؟ این افراد چه تجربیاتی دارند که ممکن است در زندگی افراد ناموفق وجود نداشته باشد؟ آیا افراد موفق در مواجهه با مشکلات تجربیات منحصر به فردی دارند؟ ژنتیک، سبک فرزندپروری، تحصیلات، نظارت، خلق و خو، و/یا سلامت روان تا چه اندازه می‌تواند بقای فرد در مقابل مشکلات را پیش‌بینی کند؟ در دنیایی که استرس و مشکلات ظاهراً به شدیدترین

شکل از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شوند، پاسخ به این سوالات مرتبط به هم اهمیت فراوان یافته است. این کتاب حاصل تلاش ما برای پاسخ به این سوالات است.

مولفین کتاب حاضر به‌طور تصادفی یکدیگر را ۲۰ سال پیش در یک کنفرانس ملی ملاقات کردند. نویسنده اول در مورد اختلالات کودکی، از جمله اختلال نقص توجه بیش‌فعالی و مشکلات یادگیری صحبت می‌کرد. نویسنده دوم نیز روی مولفه‌هایی متمرکز شده بود که ظاهراً به کودکان در معرض خطر کمک می‌کرد بر مشکلات خود فائق آیند. آنها در این کنفرانس ارتباط بسیار خوبی برقرار کردند زیرا ۵۰ سال تجربه بالینی به آنها نشان داده بود که بهترین پیش‌بینی کننده نتایج کار کردی در دوره بزرگسالی نه در کاهش نشانه‌ها بلکه در درک، تحصیل و تقویت نقاط قوت و دارایی کودکان نهفته است.

در طی این بیست سال، ملاقات اولیه آنها به یک دوستی حرفه‌ای و شخصی بسیار نزدیک تبدیل شده است. آنها ساعت‌های بیش‌تری را به بحث در مورد اهمیت یک رویکرد مبتنی بر نقاط قوت در کار بالینی و زندگی شان گذرانده‌اند. آنها در پنج مورد فرایند تاب‌آوری در طول زندگی، یک کتاب در مورد مدل تاب‌آوری در یافت مشاوره مدرسه، سه کتاب در مورد تاب‌آوری برای کمک به والدینی که فرزندان مبتلا به مشکلات اضطرابی، ناتوانی یادگیری و خشم دارند و نیز یک کتاب را با کمک یکدیگر تحریر کرده‌اند. علاوه بر این، یک برنامه آموزشی برای آموزش مهارت‌ها به بزرگسالان و نوجوانان با هدف تقویت تاب‌آوری در کودکان طراحی کرده‌اند. در طی این کار آنها دریافته‌اند که نوع فکر، احساس و رفتار در داشتن یک زندگی موفق و شاد اهمیت بسزایی دارد. مشاهدات آنها حاکی از این است که این ویژگی‌ها در حوزه تاب‌آوری جای می‌گیرند. ذهنیت تاب‌آور و توانایی مقابله با مشکلات یک هدیه خدادادی یا فوق‌العاده شگفت‌انگیز نیست بلکه مولفه‌ای ضروری در زندگی همه ما به‌شمار می‌آید. این حوزه پژوهشی جدید، که ابتدا فقط افرادی را که با مشکلات شدیدی مواجه شده بودند بررسی می‌کرد، به تازگی جذابیت جهانی یافته است زیرا محققان و پژوهشگران می‌کوشند دریابند چطور می‌توان ویژگی‌های تاب‌آوری را در همه افراد، حتی کسانی که مشکلات چشمگیری تجربه نکرده‌اند، پرورش داد.

آنچه ما از مطالعه کودکانی که بر مشکلات شدیدی فائق آمده‌اند، درس‌هایی می‌تواند برای تقویت زندگی همه کودکان به کار گرفته شود. درک و پذیرش اینکه کمک به افراد برای تقویت ویژگی‌های تاب‌آوری با هدف مقابله موثر با استرس و فشار، چالش‌های زندگی، رها شدن از دام ناامیدی، گرفتاری، ترس، تعیین اهداف روشن و واقع بینانه حل مشکلات، برقراری ارتباط صمیمانه با دیگران و داشتن رفتاری متقابل احترام با خود و دیگران به عنوان ابزارهای مهمی برای داشتن یک زندگی رضایت‌بخش کار دشواری نیست. به‌طور کلی در این کتاب خواهید دید، بسیاری از مطالعات علمی که کودکان مواجه شده با مشکلات عظیم را بررسی کرده‌اند، تایید می‌کنند که تاب‌آوری یک نیروی قدرتمند و مهم در غلبه بر مشکلات است و ارزش دریافت این توجه از سوی پژوهشگران را دارد. ظاهراً تاب‌آوری می‌تواند توضیح دهد که چرا برخی کودکان می‌توانند بر موانع قدرتمند غلبه کنند و در بزرگسالی به موفقیت دست یابند، در حالی که برخی دیگر قربانی تجربیات زود هنگام محیطی می‌گردند. بالین‌حال، همچنان که در ادامه خواهید خواند، هنوز مطالب کشف نشده بسیاری در مورد فرآیندهای شکل دهنده و میانجی در حوزه تاب‌آوری وجود دارد.

دکتر سم گلدشتاین، آمریکا، یو. تی، سانت لیک سیتی

دکتر روبرت ای. بروکس، آمریکا، ام. ای، نیدهام